

Mijn identiteit

Naam student:
Studentnummer:

Jamie Suijkerbuijk
2085201

School:
Klas:
Begeleider:

Avans
29V4D
Patrick van Lommel

Afstudeerrichting:
Afstudeerrichting:

Oudere kind
Katholiek Bisdomein

Stageschool:
Praktijkgroep:
Datum:

Maria Goretti
Groep 6
maart 2018

Ik twijfel.
Ik twijfel of ik twijfel over iets.
Ik twijfel of ik twijfel of ik twijfel over niets.

Diep van binnen, geloof ik in mijn zijn,
Maar is dat geen verblinde schijn?
Dus zoek ik naar die ene, verpletterende identiteit.
Die zonder enige spijt,
Voor mijn allerbeste versie pleit.

“normen en waarden”,
Een alom bekend begrip.
In combinatie vaak genoemd,
Het ligt op ieders lip.

Een “norm” geldt als een “maatstaf”,
Van wat wel kan en wat niet.
Het geeft aan, wat je als mens,
Als zeg maar ontoelaatbaar ziet.

Die algemeen erkende normen,
Zijn door ons zélf bepaald.
En op onze aardbol in de loop der tijd,
Wereldwijd “vertaald”.

“waarden” houdt “erkennen” in,
En bereid zijn dat te willen.
Ook als bij andersdekenden,
Die waarden soms verschillen (Carlo & Annemijn, 2016).

Mijn ouders hebben mij katholiek opgevoed, kort na mijn geboorte laten dopen en hebben voor een katholieke basisschool gekozen. Op deze basisschool heb ik mijn communie gedaan en ben ik gevormd. Het doopsel, eucharistie en het vormsel zijn de drie initiatiesacramenten van de katholieke kerk (men wordt opgenomen in de geloofsgemeenschap).

Bij de doopplechtigheid wordt door de priester de bovenkant van het hoofd overgoten met doopwater, waarna men officieel lid van de katholieke kerk is. Bij baby's is dit een beslissing van de ouders. Bij de viering van de Eerste Communie (eucharistie) ontvangt de communicant voor het eerst het lichaam van Christus, in de vorm van een hostie. Het derde sacrament is het vormsel, waarbij het gedoopte voorhoofd wordt gezalfd. De initiatie, de officiële opname in de kerk, is dan afgerond. In principe kiezen mensen zelf voor de initiatiesacramenten, maar voor kinderen is het gebruikelijk dat dit tijdens de katholieke basisschoolperiode gebeurt, dus is er van een bewuste keuze nauwelijks sprake (Van Os, Stalmeijer & Luiken, 2018).

Vroeger werd er bij binnenkomst op school iedere ochtend gebeden. Er werd godsdienstles gegeven en we vierden alle katholieke feesten. Met mijn ouders gingen we bij ieder katholiek feest naar de kerk. Nu komen we er enkel en alleen om een kaarsje aan te steken voor onze dierbaren.

Binnen mijn persoonlijke geloofsovertuiging gaat het niet direct om het bidden of om de kerkelijke diensten. Ik ben geen letterlijke gelover die alles gelooft wat er gezegd wordt of wat er in de bijbel staat. Ook geloof ik niet zozeer in een god waarvoor we moeten bidden, maar wel dat er meer is. Ook geloof ik dat er een werkelijkheid is waar we geen vat op hebben. Volgens de post-kritische geloofsschaal (PKG) ben ik dan ook een post-kritische gelover (zie bijlage 1)(KULeuven, 2018).

Ik vind het belangrijk dat ik met katholieke feesten met mijn familie kan zijn en dat ik de normen en waarden van het geloof heb meegekregen. Dit zijn ook normen en waarden die tijdens de opvoeding van mijn ouders belangrijk waren:

1. Liefde voor mensen en voor alles wat bestaat, naastenliefde (respect hebben voor elkaar, liefde geven en accepteren van iedereen);
2. Hoop als positieve kijk op het leven (optimisme, voor alles is een oplossing);
3. Geloof: er is meer dan men direct kan ervaren (er is meer mogelijk dan men denkt).

Ik geloof dat deze vaardigheden met normen en waarden belangrijk zijn voor je opvoeding en ontwikkeling als persoon (Schepper, Dalemans, Van Lommel & Vermaas, 2004).

Wat zeggen deze normen en waarden over mij als leerkracht? Wie ben ik nu als leerkracht? Wat vind ik belangrijk? Dit zijn vragen die ik mijzelf steeds stel en waarover ik ieder jaar steeds een stukje informatie binnenkrijg door nieuwe ervaringen en inzichten. De bovengenoemde waarden en normen komen ook bij mij als leerkracht terug.

T. Boer (2003) geeft aan dat levensbeschouwing de diepste levensoriëntatie van een mens is en bestaat uit drie onderdelen: centraal waardensysteem, overtuigingen over feiten en een grondhouding. Bij ieder onderdeel beschrijf ik wat het voor mij persoonlijk inhoud:

1. Centraal waardensysteem: waarden die de rode draad vormen in en achter je morele keuzes. Dit onderdeel past voor mij bij het stukje liefde voor mensen en voor alles wat bestaat, naastenliefde (respect hebben voor elkaar, liefde geven en het accepteren van iedereen).

Ik vind het belangrijk dat een kind zich veilig voelt in de klas en ouders zich veilig voelen bij mij als leerkracht. Een leerkracht is er zowel voor het kind als voor de ouder, want ouders zijn namelijk een van de belangrijkste factoren binnen de ontwikkeling van het kind. Kinderen moeten ook zichzelf kunnen zijn. Iedereen is uniek en zou geaccepteerd moeten worden zoals hij/zij is. Respect is hierbij een belangrijk onderdeel voor mij binnen de klas. Kinderen komen op deze manier met plezier naar school, voelen zich gezien en gehoord. Anders zijn is niet raar, maar juist heel normaal.

In mijn groep 6 was er pas geleden onrust door het stiekem schelden tegen elkaar. Eén meisje werd continu 'dikzak' genoemd. Dit meisje was bij mij gekomen en ik had dit met de jongen in kwestie individueel op kunnen lossen. Toch koos ik ervoor om dit centraal te pakken, omdat dit probleem vaker voor kan komen in de klas. De kinderen moesten op een briefje schrijven waar ze zich voor schaamden wat betreft henzelf. Wat ze lelijk vonden of raar. Toen iedereen dit op had geschreven, heb ik de kinderen gevraagd wat zij dachten en voelden als iemand ze juist op dat punt zou aanspreken. Als iemand dit iedere dag tegen je zou zeggen. We hebben daarna besproken waarom we dit niet correct vonden en hebben het nog gehad over respect voor elkaar. Op deze manier blijf je met de kinderen in gesprek over naastenliefde en respect hebben voor de ander.

“Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen. Dat is het hart van de Wet van de Profeten”,
Matteüs, 7:12.

2. Overtuigingen over feiten: overtuigingen over de wereld, het eventuele bestaan van god, de oorsprong, etc.

Dit onderdeel past voor mij bij het stukje geloof: er is meer dan men direct kan ervaren (er is meer mogelijk dan men denkt).

Iedereen mag naar mijn mening geloven in wie of wat hij/zij wil. Kinderen bepalen hierin ook waarin zij geloven. Bovendien vind ik het belangrijk dat kinderen weten dat er meer mogelijk is dan ze soms denken. Kinderen hebben vaak een zelfbeeld, waarin ze van te voren al zeggen dat ze iets niet kunnen. Fouten mogen gemaakt worden en iets spannend of eng vinden, is ook geen probleem. Het is juist de kunst om vertrouwen te hebben, van fouten te leren en te blijven proberen. Dit probeer ik in mijn klas ook te stimuleren door niet uit te gaan van het perfecte. Als iets perfect is, is het volmaakt (Van Dale, 2018). Voor iedere leerling is dit verschillend. Een leerling die ergens zwak in is en een zes behaald, is voor mij al perfect. Als je je uiterste best hebt gedaan, is dit voor sommige het maximale.

Tijdens het tekenen heb ik kinderen in mijn klas die niet volgens een vrije opdracht kunnen werken. Eén opdracht was om een fantasiedier te maken. Zorg ervoor dat er in dat ene fantasiedier drie verschillende dieren voorkomen. Bijvoorbeeld: olifantenkop, schildpadbuik en slangenachterkant. Deze kinderen kwamen meteen na de uitleg vragen stellen. 'Welk dier zal ik maken?', 'Kun je een foto van een olifant op het bord zetten?', 'Is het zo goed?'. Deze vragen beantwoord ik vaak met: "Tekenen het zoals jij denkt dat goed is. Als jij het mooi vindt, is het goed. Het hoeft niet perfect te zijn of precies te lijken op een foto".

"De heer zelf gaat voor je uit, hij zal je bijstaan en geen moment van je zijde wijken. Wees niet bang en laat je daardoor niet ontmoedigen",
Deuteronomium, 31:8.

3. Een grondhouding: pessimistisch of optimistisch zijn.

Dit onderdeel past voor mij het best bij het stukje hoop als positieve kijk op het leven (optimisme, voor alles is een oplossing).

Ik vind het belangrijk dat men optimistisch is. Met pessimisme kom je niet ver en daar heb je alleen jezelf mee. Het leven kan een feestje worden, maar je moet daarvoor zelf de slingers ophangen. Hiervoor is zelfvertrouwen nodig. Als iets niet goed loopt, kan dit altijd worden opgelost. Mijn leerlingen geef ik ook altijd mee: "Hoe fout je ook bent geweest, voor alles is een oplossing te vinden. Alles kan opgelost worden.". Ik probeer dan ook altijd de dag positief te openen met een begroeting en positief de dag te eindigen met korte feedback op het gedrag van de kinderen. Niet het negatieve gedrag wordt hierbij benoemt, maar juist het positieve gedrag.

Eén meisje in mijn klas heeft pas geleden een beugel gekregen. Zij schaamde zich hier erg voor en was bang dat ze zou worden gepest. Hier hebben we voordat ze een beugel kreeg een gesprek over gehad. Ik heb haar duidelijk gemaakt dat hoe negatiever zij haar beugel vindt en dit rondvertelt, hoe waarschijnlijker het wordt dat andere kinderen negatief reageren. Als ze zelf de beugel zou accepteren, zouden andere kinderen dit ook doen. De dag dat ze met beugel op school kwam, heb ik haar nog een keer gezegd dat ze vertrouwen moet hebben en moet accepteren dat ze een beugel heeft. Ze heeft sinds ze een beugel heeft, geen enkele negatieve opmerking gekregen.

"Een vrolijk hart bevordert een goede gezondheid, een sombere geest verzwakt het lichaam",
spreuken van Salomo, 17:22.

De school waarop ik sta is een katholieke basisschool, maar in hoeverre gedragen zij zich als een katholieke school? Op katholieke feestdagen zijn de kinderen vrij en kerst en Pasen worden gevierd met onder andere een bezoek aan de kerk. Ook doen de kinderen in groep 4 de eerste heilige communie en in groep 8 het vormsel. Kinderen/ouders mogen hier zelf voor kiezen (Van Den Maagdenberg & De Groen, 2018). Verder wordt er niets gedaan aan het geloof. Er wordt geen aandacht besteed aan het geloof door lessen, bijbel verhalen, bidden, etc. Persoonlijk vind ik bidden niet nodig, maar sommige onderdelen bij levensbeschouwing wel (Bijvoorbeeld: Hoe ga je om met elkaar). Kinderen moeten de vrijheid hebben om te geloven in wat zij willen en moeten niet verplicht worden te bidden of te geloven. Wel vind ik het apart dat we katholieke feesten vieren, maar dat de meeste kinderen niet eens weten waarom we dit vieren. In mijn klas heb ik de kinderen dan ook op onderzoek uit gestuurd in groepjes van vier. Ieder groepje kreeg een katholieke dag. Deze dag moesten zij gaan onderzoeken. Hier hebben we vier weken over gedaan en hierna moesten alle groepjes dit presenteren aan de klas. Op deze manier werd het voor mijn klas in ieder geval duidelijk, waarom wij feesten vieren en wat ze dus inhouden. Tot nu toe doe ik dit onderzoek ieder jaar, omdat mij opvalt dat kinderen steeds minder afweten van de reden van deze feesten. Ik vind dit wel belangrijk, omdat we ze wel vieren.

De christelijke waarden worden wel zichtbaar in de leefregels van de school. Dit zijn omgangsregels die centraal staan voor alle leerlingen. Onderstaand zijn de leefregels met daarachter de bijpassende christelijke waarde (Van Collie, 2006/2007) :

- We noemen elkaar bij de voornaam (respect).

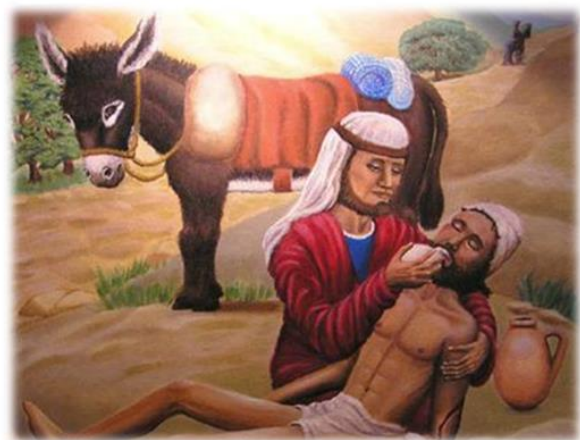
- Samen maken we het gezellig op school (respect).
- We zijn eerlijk in wat we zeggen, denken en doen, zonder elkaar te kwetsen (betrouwbaar).
- Ruzie lossen we op (vergeving).
- Samen houden we de school netjes (liefhebbend).
- We helpen elkaar zoveel als we kunnen (liefhebbend).
- Iedereen is anders, we lachen niemand uit (gelijkheid).
- Rustig aan... We hebben de tijd.

Deze leefregels passen bij mijn eigen normen en waarden, waardoor het naleven van deze regels in mijn klas vanzelfsprekend wordt. Het is belangrijk dit de kinderen mee te geven.

Afgelopen periode heb ik gewerkt aan het liefhebben van elkaar. Elkaar niet kwetsen, maar juist aardig zijn voor elkaar. Je kunt niet met iedereen opschieten, maar ga dan geen conflicten opzoeken. Hierbij heb ik het bijbel verhaal de barmhartige Samaritaan (Lucas 10:25-37) centraal gepakt.

De barmhartige Samaritaan (Lucas 10:25-37)

Er kwam een wetgeleerde die hem op de proef wilde stellen. Hij vroeg: 'Meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?'. Jezus antwoordde: 'wat staat er in de wet geschreven? Wat leest u daar?'. De wetgeleerde antwoordde: 'heb de heer, uw god, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf.' 'u hebt juist geantwoord,' zei Jezus tegen hem. 'doe dat en u zult leven.' Maar de wetgeleerde wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: 'wie is mijn naaste?'. Toen vertelde Jezus hem het volgende: 'er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. Toevallig kwam er een priester langs, maar toen hij het slachtoffer zag liggen, liep hij met een boog om hem heen. Er kwam ook een Leviet langs, maar bij het zien van het slachtoffer liep ook hij met een boog om hem heen. Een Samaritaan echter, die op reis was, kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn ezel en bracht hem naar een herberg, waar hij voor hem zorgde. De volgende morgen gaf hij geld aan de eigenaar en zei: 'zorg voor hem en als u meer kosten moet maken, zal ik u die op mijn terugreis vergoeden.' Wie van deze drie is volgens u de naaste geworden van het slachtoffer van de rovers?' de wetgeleerde zei: 'de man die medelijden met hem heeft getoond. Toen zei Jezus tegen hem: 'doet u dan voortaan net zo.'

(Nederlandse Bijbelgenootschap, 2007)

Dit verhaal heb ik voorgelezen aan de kinderen en we zijn samen gaan uitzoeken wat de betekenis was van dit verhaal. De barmhartige Samaritaan gaat over een Samaritaan die een man in nood hielp. Eigenlijk is deze Samaritaan normaal gesproken de vijand. Door juist hulp te bieden, heeft hij zichzelf tot naaste gemaakt. Jezus doet door dit verhaal oproep tot naastenliefde. De vraag is niet wie je naasten is, maar hoe men zichzelf tot naaste kan maken. Men moet een naaste zijn voor iedereen die een ander nodig heeft (Schepper, Dalemans, Van Lommel & Vermaas, 2004).

Volgens de kinderen vertelde het verhaal over de Samaritaan ons:

- Dat we aardig moeten zijn tegen anderen;
- Zorg voor anderen, zoals jij wil dat anderen dat bij jou doen;
- Iedereen kan iemand lief hebben;
- Zelfs als je elkaar niet aardig vindt, kun je elkaar helpen.

Ik vond het in het begin lastig om een bijbel verhaal in de groep te introduceren, omdat de kinderen hier niet bekend mee zijn. Toch hebben de kinderen dit serieus aangepakt en hebben de tekst op eigen manier geïnterpreteerd. Daarnaast kregen zij ook de kans om in groepjes over de tekst te praten en te discussiëren. Dit verliep ook serieus en er kwamen vanuit de kinderen ook zeker serieuze antwoorden. Het voelde goed dat de kinderen serieus omgingen met het onderwerp en met het bijbelverhaal. Ik had hier aan het begin van de activiteit mijn twijfels over en was bang dat de activiteit niet uit de verf zou komen. Gelukkig is dit wel gelukt.

"Vergeld geen kwaad met kwaad, maar probeer voor alle mensen het goede te doen",
Romeinen, 12:17.

Literatuurlijst

Boer, T. (2003). Hoe bepaalt mijn levensbeschouwing mijn morele opvattingen? Assen: Van Gorcum. Geraadpleegd op 20 november, van http://www.pthu.nl/over_pthu/medewerkers/boer/Boer-Hoe_bepaalt_mijn_levensbeschouwing.pdf

Carlo & Annemijn (2016). *Mijn ware ik*. Geraadpleegd van www.leesgedichten.nl en <https://meisjesvanmooi.wordpress.com/2016/02/21/normen-en-waarden/>

Van Collie, N. (2006-2007). *Christelijke Ethiek*. Professionele bachelor secundair onderwijs.

Van Dale uitgevers. (2018). *Betekenis 'perfect'*. Geraadpleegd van <http://www.vandale.nl/gratis-woordenboek/nederlands/betekenis/perfect#.WqGuTeRy6Uk>

KULeuven & Thomas. (2002-2018). *PKG schaal*. Geraadpleegd van <https://www.kuleuven.be/thomas/page/dialogschool-identiteitsonderzoek/>

Van Den Maagdenberg, A. & De Groen, K. (2017). *Schoolgids BS Maria Goretti*.

Nederlandse Bijbelgenootschap (2007). *Deuteronomium 31*. Geraadpleegd van <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV/Deuteronomium-31>

Nederlandse Bijbelgenootschap. (2007). *Lucas 10*. Geraadpleegd van <https://www.bijbelgenootschap.nl/nbv/lucas/10/>

Nederlandse Bijbelgenootschap (2007). *Matteüs 7*. Geraadpleegd van <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV/Matteus-7>

Nederlandse Bijbelgenootschap (2007). *Romeinen 12*. Geraadpleegd van <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV/Romeinen-12>

Nederlandse Bijbelgenootschap (2007). *Spreuken 17*. Geraadpleegd van <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV/Spreuken-17>

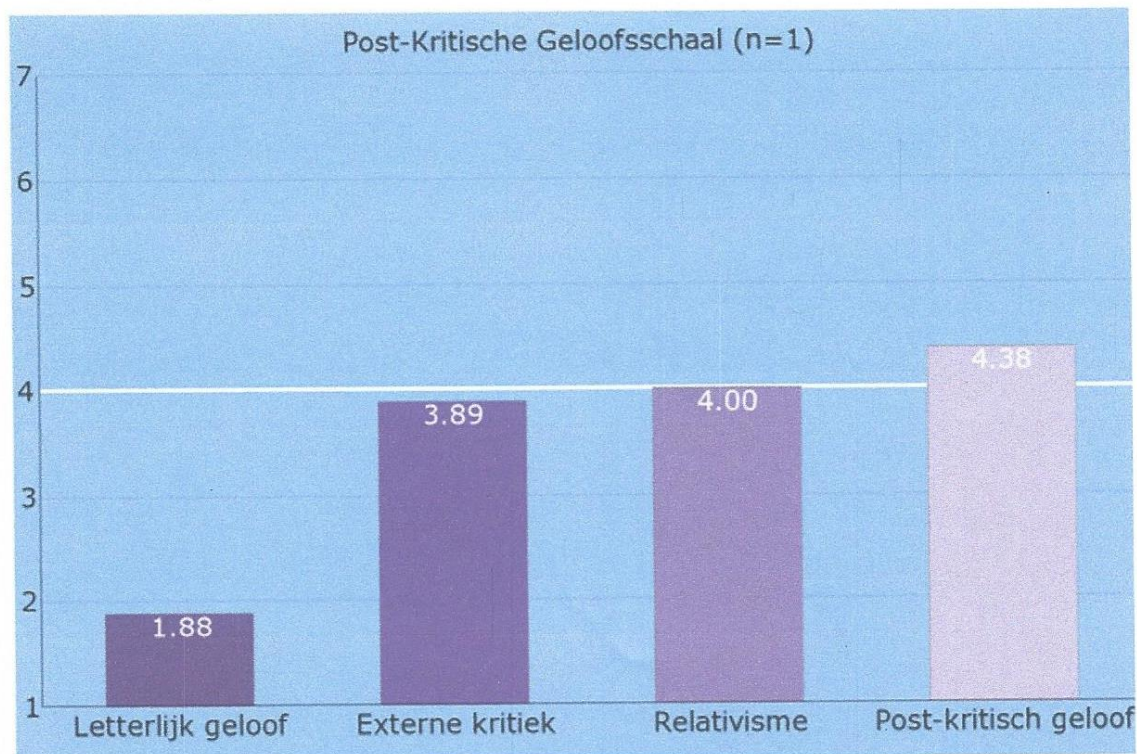
Os, J., Drs. Stalmeijer, L. & Luiken, W. (2018). *Katholieken en hun geloofsgemeenschap*. Uitgeverij: CNV onderwijs. Geraadpleegd van <http://www.venstersopkatholiekgeloven.nl/subartikelen/initiatiesacramenten-volledige-opname-in-de-kerk/>

De Schepper, J., Dalemans, L., Lommel, P. & Vermaas, A. (2004). *Wat christenen geloven*. Tielt, België: Lannoo.

Bijlage 1: PKG-schaal resultaten

Resultaten

PKG Schaal, volwassenenversie, grafiek met schaalgemiddelden

[Grafiek bewaren](#) Optioneel: klik op de knop om de bovenstaande grafiek te downloaden en op te

PKG Schaal, volwassenenversie, radargrafiek

